

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

**СЕКЦІЯ № 4. КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ
ПРАКТИКИ В ЦИФРОВУ ДОБУ**

Шакур Наталія

ГУМАНІТАРИСТИКА У СВІТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ..... 179

Варивода Петро

РІВНІ УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЄВОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ..... 182

Гончарова Ольга

ПЛАСТИКА ЛЮДИНОМІРНОСТІ ЯК КРЕАТИВНА
СОЦІОКУЛЬТУРНА ПРАКТИКА В ЕПОХУ ГЕНЕРАТИВНОГО
ІІІ..... 186

Семко Яна

СТИЛІ ЖИТТЯ В УМОВАХ ПЛИННОЇ СУЧАСНОСТІ..... 190

Врайт Галина, Каласва Каміла

ЦИФРОВЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФЕНОМЕН КРЕАТИВНИХ
ІНДУСТРІЙ ХХІ СТОЛІТТЯ: НОВА ФОРМА КОМУНІКАЦІЇ.... 194

Хоботня Марія

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ
СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО
ВІКУ..... 196

Олійник Віра

СУЧАСНІ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКІ КУЛЬТУРНІ ПРОЄКТИ ТА
ОБМІНИ..... 200

Поздня Дар'я

«ЦИФРОВИЙ АРХІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» – ПРОЄКТ З
ОЦИФРУВАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ
ПАМ'ЯТОК..... 203

Святова Софія

МИСТЕЦТВО МАЙДАНУ КУЛЬТУРА ПРОТЕСТУ ТА
НАЦІОНАЛЬНА ГІДНІСТЬ..... 206

СЕКЦІЯ № 4. КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ В ЦИФРОВУ ДОБУ

ШАКУН НАТАЛІЯ

кандидатка філософських наук, доцентка,
завідувачка кафедри філософії і суспільних наук
Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ГУМАНІТАРИСТИКА У СВІТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Цифровізація сучасного суспільства спричинила глибинну трансформацію способів продукування, обміну та збереження знання. Нові інформаційні середовища, алгоритмічні медіа, технології обробки великих даних та штучний інтелект істотно змінюють структуру соціальної реальності. За цих умов гуманітарні науки вступають у фазу методологічного переосмислення, оскільки традиційні моделі інтерпретації смислів дедалі частіше функціонують у взаємодії з алгоритмічними й цифровими обчисленнями.

Актуальність дослідження зумовлена потребою вироблення методологічних стратегій, які б дозволили гуманітаристиці зберігати ціннісну

та інтерпретативну глибину, не втрачаючи можливостей цифрових технологій. В українському контексті процеси інформатизації та цифровізації посилюються викликами війни, кризою ідентичності та боротьбою за інформаційний суверенітет, що робить актуалізацію гуманітарного знання життєво необхідною.

Цифрова трансформація створює специфічний тип соціальної реальності, у якій цифрові сліди, інформаційні потоки та алгоритмічні структури стають новими смислотворчими елементами. Вони впливають не лише на форми комунікації, але й на механізми формування ідентичностей, моделі взаємодії, структури влади.

Гуманітарні науки не можуть залишатися осторонь цих процесів, адже саме вони відповідають за тлумачення культурних символів, значень і цінностей, які дедалі частіше формуються в цифрових середовищах. «На сучасну соціогуманітарну науку покладено важливе завдання, яке полягає у розробці нових світоглядних та методологічних підходів, які б відповідали викликам сьогодення й сприяли як теоретичному осмисленню, так і практичному формуванню орієнтирів суспільного поступу» [1, с. 56].

Цифрова гуманітаристика постає як відповідь на потребу осмислення феноменів мережевих спільнот, цифрових архівів, візуальних і мультимодальних форм репрезентації культури. На думку сучасних вчених, «цифрові гуманітарні науки не лише адаптують новітні технології для вивчення культури, історії та мистецтва, але й формують нові дослідницькі парадигми, сприяючи між-дисциплінарному діалогу між гуманітаристикою та комп'ютерними науками [1, с.83].

Одним із ключових викликів є необхідність інтеграції інтерпретативних гуманітарних стратегій із цифровими аналітичними інструментами. Аналіз великих масивів даних, штучні нейронні мережі, алгоритми класифікації та прогнозування розширюють можливості дослідження соціальних тенденцій.

Однак вони містять ризики редукції багатовимірності людського досвіду до статистичних параметрів. У цифрових методах легко втрачається індивідуальність, контекстуальність і смислова глибина.

Алгоритмізація знання також ставить питання про нову роль дослідника. Участь штучного інтелекту у створенні текстів, культурних продуктів і аналітичних моделей трансформує уявлення про авторство, суб'єктність та інтенціональність. Це потребує розробки нових теоретико-методологічних концептів, які б адекватно фіксували взаємодію людини й технології.

Гуманітарні науки мають забезпечити етичну рамку та критичну оптику для аналізу цифрових технологій, формуючи етично відповідальні моделі їх застосування. Саме гуманітаристика здатна поставити питання про людяність, відповідальність і свободу в контексті стрімкого розвитку техносфери.

Особливості цифровізації в Україні визначаються поєднанням технологічних і соціокультурних викликів. Війна, криза ідентичності,

деколонізаційні процеси та інформаційні загрози роблять цифрове середовище простором боротьби за цінності та смисли.

У цифровому полі формуються нові образи пам'яті, історичні наративи, моделі солідарності. Гуманітаристика в цьому контексті виступає важливим інструментом культурної рефлексії та духовного самозахисту, здатним протистояти маніпуляціям, симулятивним конструктам і нав'язаним ідеологемам.

Цифровізація відкриває можливості для створення нової гуманітарної парадигми, заснованої на поєднанні різних типів знання. Перспективним напрямом є формування міждисциплінарних методологій, що інтегрують:

- герменевтичний аналіз;
- критичні та постструктуралістські підходи;
- цифрову аналітику;
- мультимодальні стратегії інтерпретації;
- дослідження цифрових культурних практик.

Такі методології дозволяють зберегти смислову глибину гуманітарного знання, не ігноруючи потенціалу цифрових інструментів. У цьому полягає ключ до формування нової культурної та інтелектуальної моделі гуманітаристики XXI століття.

Український контекст надає цим процесам особливої значущості: гуманітарні науки стають інструментом захисту культурної суб'єктності, осмислення історичної пам'яті та формування ціннісних орієнтирів у часи кризових трансформацій.

Розвиток нової гуманітарної парадигми, що інтегрує цифрові й інтерпретативні підходи, є необхідною умовою не лише для теоретичного поступу гуманітаристики, а й для конструювання стратегії сталого розвитку українського суспільства в цифрову добу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шакур Н.В. Методологія соціогуманітарного пізнання крізь призму української філософії. Журнал «Перспективи. Соціально-політичний журнал». № 3, 2025. С.55-63. С. 56.
2. Ніктенко В., Воронкова В., Кивлюк О. Цифровий гуманізм як нова парадигма розвитку сучасних гуманітарних наук. Humanities Studies. 2025. Випуск 22 (99). С.83.

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.